

С Т А Н О В И Щ Е
на
професор д-р инж. Елена Павловска

относно конкурса за заемане на академичната длъжност «доцент» по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Книгознание, библиотекознание, библиография - Организация и управление на библиотеките), обявен в ДВ, бр. 24/16.03.2018 г.

В предвидения от Закона за развитието на академичния състав в Република България срок документи е подал единствен кандидат – гл. ас. д-р Анета Дончева Дончева.

Представените от кандидатката документи отговарят на изискванията на Закона и дават основа за оценка на научните ѝ постижения по провеждания конкурс.

Пълният списък на публикациите на кандидатката включва 75 заглавия. От тях тя е представила за участие в конкурса 31 труд, които не са представяни в други конкурси за заемане на академични длъжности и за придобиване на образователната и научна степен «доктор». Те могат да бъдат групирани по следния начин:

- Хабилитационен труд	1
- Монографични издания	2
- Учебни пособия и сборници с нормативни документи	2
- Статии в научни списания	4
- Статии в годишни сборници	8
- Доклади на конференции и симпозиуми	13
- Научна редакция на монография	1
- ОБЩО представени за рецензиране	31

От представените за рецензиране трудове, 19 са публикувани самостоятелно, а 12 са разработени в съавторство. Цитиране на тези трудове е

забелязано в Web of Science (3 цитирания), Scopus (1 цитиране), EBSCO (3 цитирания), ProQuest Ebook Central (2 цитирания), CEEOL (7 цитирания), в Google Наука (над 20 цитирания). 9 публикации на кандидатката са индексирани в БД „Науковедение” на ИНИОН РАН. Голяма част от трудовете е отразена в редица библиотечни каталози – на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий; Университетска библиотека „Св. Кл. Охридски”; Система корпоративной каталогизации ЛИБНЕТ; WorldCat OCLC; Karlsruhe Virtueller Katalog; Library of Congress.

Тематиката на публикациите е в областта на организацията, нормативното регулиране и управлението на библиотеките. Научните интереси на кандидатката обхващат национална библиотечна и информационна политика; библиотечно законодателство; стратегическо планиране, проектния мениджмънт.

Характеристика на преподавателската, научноизследователската и експертната дейност на кандидатката

а) Преподавателската дейност на гл. ас. д-р А. Дончева започва в катедрата „Библиотекознание, научна информация и културна политика” при Философския факултет на Софийския университет «Св. Климент Охридски». През 2014 г. тя успешно защитава докторска дисертация и придобива образователна и научна степен «доктор». В периода 2014 – 2018 г. разработва редица лекционни курсове и преподава учебни дисциплини, които са съществена част от бакалавърските и магистърски програми на катедрата: „Библиотекознание“, „Организация и управление на информационните ресурси“, „Организация и управление на библиотеките“, „Библиотечен мениджмънт“ и „Развитие на библиотечните колекции“.

За този период кандидатката е натрупала значителен учебно-методически опит и се е утвърдила като авторитетен преподавател и научен ръководител. Под научното ръководство на д-р А. Дончева са защитени шест бакалавърски теми в областта на организацията и управлението на библиотечното дело. Гл. ас.

д-р Анета Дончева покрива изискването за преподавателски опит и учебна натовареност в СУ.

б) *Научноизследователската дейност* на гл. ас. д-р А. Дончева е активна и продуктивна. Изследванията ѝ са насочени към проследяването и анализа на проблемите в библиотечната инфраструктура, респ. в българското библиотечно дело, с оглед на изграждане на бъдещето на библиотечния сектор в страната в XXI век. В представените трудове се изследват проблемите, свързани с оптимизиране и ефективност на библиотечната дейност; връзки с обществеността и маркетинг на библиотеката; международни библиотечни връзки и др. Хабилитационният труд „Библиотечната инфраструктура в България“ представлява сериозно изследване, проследяващо развитието на библиотеките като част от социалната, културната и образователната инфраструктура от създаването на модерната българска държава до днес. Изследването се извършва на основата на ясно определени от автора критерии. Особено внимание в труда е отделено на степента на изграденост и възможностите за достъп до библиотечната инфраструктура в съвременното цифрово общество, на нова визия за българските библиотеки в променените икономически, социални, комуникационни и технологични условия. В монографията „*Видове библиотеки при промяна на парадигмата на библиотечната теория и практика*“ за първи път в България се обобщават нови факти в подкрепа на тезата за промяна на парадигмата на библиотечната теория и практика. Анализирани са основните тенденции в развитието на видовете библиотеки и връзките между тях, включително новите технологични модели, състоянието на видовете библиотеки на границата между съществуващите и действащи до сега библиотеки и библиотеките на бъдещето. „*Учебник по библиотекознание и библиотечен мениджмънт*“ (съавтори В. Грашкина-Минчева и Е.Георгиева), както и Наръчникът на библиотекаря „*Организация и управление на работата в обществената библиотека*“ (съавтор Ал. Димчев) са създадени за нуждите на обучението на българските

библиотекари. Обхванати са темите, свързани с общото библиотекознание, дефинирането на понятието „библиотека“ и нейната мисия и функции, националната система на библиотеките в България, управлението и организацията на библиотеката, лидерските подходи в управлението на библиотечния персонал; нормативната уредба за библиотеките; библиотечния маркетинг и връзките с обществеността. Учебникът и Наръчникът запълват една съществена празнота от учебна литература по общо библиотекознание и библиотечен мениджмънт. Като цяло публикациите на кандидатката формират теоретична основа за решаване на конкретни научни и приложни задачи на библиотекознанието.

в) Експертна дейност. В конкурсната документация е представен списък на международни и национални проекти, разработвани с участието на д-р А. Дончева в периода 2003 – 2018 г., свързани с опазването на писменото наследство на България и въвеждането на новите технологии в библиотеките. Проектите приключили успешно. На четири от тях тя е ръководител, на седем проекта е координатор. Документите свидетелстват, че тя има голям опит както в ръководството и координирането на международни и национални проекти и програми, така и дългогодишен професионален и административен опит като ръководител на дейности, свързани с външните и международните връзки на Националната библиотека.

Основни научни, научно-приложни и учебно-методически приноси
на гл. ас. д-р А. Дончева могат обобщено да се дефинират както следва:

- Изследвани са проблемите на национално ниво, свързани с националната библиотечна политика, стратегии за развитие на библиотеките, възможностите за координиране и коопериране дейността на библиотеките в страната и са посочени възможни пътища за тяхното преодоляване.

- Анализирано е българското библиотечно законодателство и създадена голяма част от действаща нормативна уредба в българското библиотечно дело.

- Подробно са разгледани елементите на библиотечната инфраструктура – видовете библиотеки като институции; физическия обем и отчасти капацитета на отделните елементи на инфраструктурата; обхвата и достъпа на населението до отделните елементи на библиотечната инфраструктура; финансовите критерии за нейното развитие и са разработени насоки за развитие на библиотечната инфраструктура в страната.

- Изследвани и формулирани са актуалните проблеми на библиотечната организация, в т.ч. проблемите, свързани с въвеждането на новите информационни и комуникационни технологии и промяна на облика на библиотеката на примера на най-голямата и сложна като организация библиотека – Националната.

- направен е цялостен преглед на съвременните насоки, стратегии и планове за развитие на обществените библиотеки и стратегическите приоритети за основните роли на съвременните обществени библиотеки. Акцентът е поставен върху съвременната роля на обществената библиотека като важен источник на знания, пространство за обучение, култура и социална комуникация.

- Създадена е система от знания, осигуряваща съдържанието на учебния материал по редица преподавани в катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика” учебни дисциплини.

Критични бележки и препоръки

Критичните ми бележки по рецензираните трудове имат технически характер и не намаляват актуалността и значимостта на визираните приноси.

Авторството на кандидатката в представените научни трудове се определя ясно и неоспоримо. Те са написани в характерен авторски стил и начин на изложение. Личният ѝ принос в колективните разработки е точно оценен и несъмнен.

Основната ми препоръка към гл. ас. д-р А. Дончева е да засили публикационните си изяви и да публикува резултати от своите изследвания в утвърдени български и международни научни списания с оглед повишаване на тяхната ефективност.

Заключение

Качествата на преподавателската, научноизследователската и експертната дейност на гл. ас. д-р Анета Дончева са безспорни. Тя отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност «доцент», посочени в ЗРАСРБ и в Правилника за неговото прилагане. Всичко това ми дава основание да дам ***положителна оценка*** и да предложа избирането на гл. ас. д-р Анета Дончева на академичната длъжност «доцент» в катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика” във Философския факултет на Софийския университет «Св. Климент Охридски».

Член на научно жури

19.07.2018 г.

Проф. д-р Е. Павловска